

บทคัดย่อ

T 158328

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการจัดการต้นทุนการผลิตและปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการต้นทุนการผลิต ในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตยางแท่งเอสทีอาร์ 20 ในประเทศไทย ซึ่งได้เดินทางไปสอบถามข้อมูล และสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้บริหารในสถานประกอบการต่างๆ โดยมุ่งเน้นในส่วนของต้นทุนการผลิต ซึ่งประกอบด้วย ด้านวัตถุดิบทางตรง ด้านแรงงานทางตรง และ ด้านค่าใช้จ่ายโรงงาน (โสหุ้ยการผลิต) แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ จากการรวบรวมข้อมูลในโรงงานที่ทำการผลิตยางแท่งเอสทีอาร์ 20 จำนวนทั้งสิ้น 30 โรงงาน คิดเป็น 100% จากโรงงานที่มีการผลิตอยู่ในปัจจุบัน พบว่าโรงงาน สามารถทำการผลิตได้โดยเฉลี่ยคิดเป็น 55% ของกำลังการผลิต โดยมีต้นทุนในการผลิตต่อหน่วยเฉลี่ย คือ 37.50 บาท/กิโลกรัม และ 2.40 บาท/กิโลกรัม (ไม่รวมต้นทุนวัตถุดิบ) และโรงงานส่วนใหญ่ (86.7%) ให้ความสำคัญกับการจัดการต้นทุนด้านวัตถุดิบมากที่สุด

สำหรับวิธีการจัดการต้นทุนการผลิต พบว่า โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ มีวิธีการจัดการต้นทุนการผลิตโดยรวมอย่างเป็นระบบ ในแต่ละโรงงานมีวิธีการจัดการที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งมีโรงงานจำนวน 21 โรงงาน (คิดเป็น 70%) ได้นำเทคนิค 5 ส. มาใช้ และโรงงานจำนวน 18 โรงงาน (คิดเป็น 60%) ได้นำมาตรฐาน ISO 9001 มาประยุกต์ใช้ และบางโรงงานนำมาประยุกต์ใช้ควบคู่กัน ซึ่งวิธีการเหล่านี้เป็นส่วนที่สำคัญ ที่ทำให้มีการจัดการต้นทุนอย่างเป็นระบบ

ด้านปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจัดการต้นทุนการผลิต พบว่ามี 2 ปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 คือ ขนาดขององค์กร (จำนวนพนักงาน) มีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับต้นทุน และเทคโนโลยีในการผลิตที่เหมาะสมมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับกับต้นทุน

สำหรับผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการต้นทุนการผลิตระหว่างโรงงานเดียวกับโรงงานที่มีสาขาย่อย พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ของผู้บริหารและบุคลากร ด้านโครงสร้างและขนาดขององค์กร และด้านการผลิต ไม่มีความแตกต่างกัน

ABSTRACT

TE 158328

An objective of study was to investigate methods and factors affecting production management in 30 STR 20 rubber factories in Thailand (100 percent sampling). Factories' executives were in depth interviewed by prepared questionnaires focusing on production cost including direct raw materials cost, direct labor cost and operating cost. All data were statistically analysed and 55% capacity, 37.50 baht/kg on cost per unit and 2.4 baht/kg on operating cost were found (raw material cost was excluded). Mostly, emphasis on raw material cost management in most factories (86.7%) was found..

In aspect of production cost management, systematically cost management was implemented. No significant differences among cost management methods in these factories were found. 5s activities and ISO 9001 Standard in 21 Factories (70%) and 18 factories (60%) were implemented to enhance systematic cost management. ISO 9001 and 5s activities were used in combination to enhance systematic cost management in some factories. These management systems play an important role in systematically cost management.

In terms of factors affecting production cost management, 2 significantly relative two factors were found ($p < 0.05$): plant size (employee numbers) and appropriate technology. Plant size was proportionally related to cost whereas appropriate technology was inversely related to cost.

Comparison on factors affecting cost management between single factories and factories with their subsidiaries was made. No significant differences on executives's and personnel's knowledge parameters, structure and factorie size parameters and production parameters was found.